

Jegyzések a' Megnevezett töredékre.

- (a) Az esmeretlen magába egy Könyvel.
 (b) A' Könyvet beteszi; gondolkodik, sétál.
 (c) Az Amor óltára előtt áll, mellyen szagos tüzet tsinált.
 (d) Szerelmes interesse.
 (e) A' mint a' Meghólt kótájából kitettzik ez az Aria, azon Kártigáméra van, melly így kezdődik: «Nints szebb vigság & cet.
 (f) A' meghólt Irásaiba vólt egy kis cédula, mellyen a' nota vége ekképpen volt:

Végre tsak szolgálók Szerelemnek
 Rabja leszek már egy kedves Nemnek
 Érzem óh Amor hatalmatat
 Csókolom mézzel kent nyiladat
 Tölts Nectart Szivem mély sebére.

(g) Amor megrántja az óltárnál hátúl az Esmeretlent. Egy kis Pisztol a' vállán.

(h) Nepenthe Homerus után egy olyan fü, a' melly borba tétetvén vigasságot tsinál. Ezzel élnek az Istenek.

(i) Csajkos Morio formába, az Esmeretlennek ez mindenesse. Ez szereti Katit. Azért tette ezt ide a' meghólt, hogy a' Nemtelen Szerelemnek festése annál szebb színt adjon a' Nemes Szeretetnek. De nem vihette végre szegény, váratlan halála miatt.

(k) Amor üstökét meghúzza.

(l) Az Esmeretlen örömebe ugratja Csajkost: Az bolond figurákat ejt ugrásába.

(m) Itt a' vólt kitsinálva, hogy mit olvas, hogy olvassa', s hogy logikáz belőle.

(n) Elveti a' könyvet.

(o) Ez a' Levél. Érthetetlenül akart írni Csajkos, hogy annál derekabbnak lásson. Sok van ilyen a' Világba!

Itt tovább nem lehetett olvasni a' meg holtnak Irását, mert holmi Jegyzésekre vólt írva; tsak azt lehet belőle kihozni, hogy már itt Katit behívta: Beszélgettek együtt, 's utóljára ezt énekelvén:

Cs. Valld meg, szívem! szeretsz é?
 Itt a' kezem tetszik é?
 Tsak tégedet tisztellek.

K. Holtig, szívem! szeretlek,
 Itt a' kezem, ha kellek
 Tsak éretted, míg élek.

Cs. Mondd még egyszer } 2.
 K. Akár kétszer.

M. Ketten. Ugyhát te hólnap enyim léssz!

Cs. Én leszek Papa. } 2.
 K. Én leszek Mama. }

Cs. Papa. } 2.
 Mama. }

M. K. Fiat Experientia! Fiat Experientia
 Eddig lett volna az Első Felvonás.

Lásd Pikko
 Comico Oper.

A' Szeretet' Győzedelme a' Tanúttakon.

Vígjáték Felvonásban.

Szerete Januar 24d. Napj. 1795.

Cs. V. M.

ὦ νᾶξ, πανδαμάτωρ ἔρωρ!

*Anacr.**Közbe-szólók.*

Esmeretlen.

Pallás.

Esmeretlenné.

Fársáng.

Öreg, ennek az Atyja.

Bohó.

Ámor.

ELSŐ FELVONÁS.

1. JELENÉS. (a)

Esmeretlen.

Mind igaz, mind a' legvalódibb Filozófiából van meritve. De (b) — — — Szépek, a' Lelket elfogják, magokkal elragadják. Hanem (b) — — — Én ezekbe a' Tusculana Quaestiókban talám legjobban gyönyörködöm, — igen szeretem én ezeket, — óh, melly érzékeny tisztelettel áldozom én ezekért tenéked, óh, igen — igen — mód nélkül, óh te Nagy Lelkü Horatius! — — — vagy — — — Uram! majd el is felejem az Íróját. Érzem, érzem hatalmat, Ámor! 's bírod indúlatimat. Imé áldozati tüzzel ég ez a' szíy, mellyet a' tanúlt Világ remekei formáltak, ah Kegyes Kegyetlen! jutalmaztasd meg kívánságival. Akkor, majd akkor triumfális hattyúkon szálljatok be te és a' te Anyád én hozzám, 's tegyétek magatok körül Paraditsommá az én életemet, majd akkor új tüzzel fogom az én indúlatimat e' kis oltáron (c) lángszínnel ki ábrázolni, egy pár fejér, tiszta fejér galambot áldozok mellette tinéktek, de — de nem ölöm meg az ártatlanokat. (d)

(e) *Aria.* Végre tsak szolgáljak Szerelemnek?

Rabja légyek hát egy puha Nemnek?

Óh Ámor! érzem hatalmat,

Tsókolom méreggel kent nyiladat,

Tölts Nektárt szívem' mélly sebére!

Te tudod Lelkemnek szép kínzásit,

Te tudod kellemes sóhajzásit,

Mellyek egy Szép felé repülnek,

Élesztgető szívén enyhülnek.

D. C. (f)

2. JELENÉS.

Ámor és az Előbbeni. (g)

Nem, nem, nem igaz! Annyi história melletts azt nem tudni, hogy a' mai Nagy Világba nem módi már az Apró Szerelmeknél a' nyil, 's a' nyilazás. Egy könnyű pisztollal járunk már ma: ebbe az el pisztolosodott Világba a' nyilat fel se vennék, ki philosophus most, ki politicus, ki Jakobinus, ki Naturalista, ki Modista, amaz a' maga képzelődéseivel elakarja magával hitetni, hogy ő olyan machina, mellynek rugóját a'

Szerelem nem billentheti, amaz semmi fő hatalmat magán esmerni nem akar, emez minden Isteni illetést tagad, 's az enyimetis, ez pedig az én sebeimet tsak módinak, az «Nagy Világhoz» úgy nevezett — illő módinak tartja, mint a' pudert, figarót, Ánglus rockot 's egyéb affélét. De várj rá N. Világ, bizony megvettetésemért revoluztiót tsinálok, minden pár ember közt revoluztiót, minden pár embertől katonát kívánok: Én a' ki a mesés világba a' mennyköves Jupiter kezéből is ki vertem a' Bronites faragta tüzes mennyköveket egy nádszányillal; én a' ki a' XIII. százig, a' világfélte Hérosok markábólis leejtettem a' haláltól kövén köszörült kardot; én a' ki Schwarz Benedektől fogva egy kis pisztollal tüzelek győzedelmesen akárkireis: én — én most lennék semmi? Ágyút veszek, haubitcot, mozsarat, kartátsot, serpentinelt, szerelembombival hányatom le az ellent állókat, ágyúikat demontirozatom, (olvashatatlanul kihúzott szavak) tem, Magam Kolini Marschot harsogtatok kis trombitámon, melyet nekem Márs¹ vett a' Páphusi vásárban. No nints hát nekem nyilam, hanem puskám.

Esmeretlen.

Ah!

Ámor.

Mit sóhajtasz?

Esmeretlen.

Ah! szánd meg kis Nagyhatalmú az én nyögésimet, 's jutalmaztasd meg tzeljokkal azokat.

Ámor.

Mi azoknak a' tzeljok? Nagy tzelozó!

(Esmeretlen.²)

Egy szép tokba zárt jó szív, egy ártatlanság tejébe úszkáló kellemesség rózsája, egy tsillagszemekbe szikrázó szerelmes indulat, egy márvány kézre metzett szent hűség.)

Esmeretlen.

Egy, nem tudom minekis kelljen neveznem: az én szívem Lexikona neki száz nevet is ad a' Szerelem nyelven.

Ámor.

Nohát beszélld el a' Szerelem Naturalis História szerént caractereit 's így determináld.

Esmeretlen.

Az a' Szép és Ártatlan teremtések közötti nexus a' Mammalékre tartozik, Házi állat, igen hasonlít én hozzám, indigena, terem Túr körül az Alföldön, de a' Debretzeni Climátis megszenvedheti, epéje nints, annál fogva nyájas állat, soha a' kihez egyszer hozzá szokik, el nem hagyhatja, a' szívét jó tartani, az egy szép rejtekbe dobog, ortzáján két-felől az ártatlanság tejébe uszkál a' kellemesség rózsája, a' két szeme olyan, mint a' Phosphorus, abba szikrázik a' tiszta Szerelem legszentebb fáklyája, mellyel márvány kezén a' hűség biztat.

¹ Kihúzza: az Anyám.

² A zárójelbe tett szöveg áthúzza az eredetiben.

Ámor.

Tudom már; még edgyet el hagytál, az eledelét. Él mind azzal, a' mi jó vétek nélkül. Egyszerre megtudtam, hová tzélozol, Linne után. Én azt a' Linnét szeretem, mert ő az én világomban² új világot talált fel, mint Columbus és Coock. A' füvek szerelmeskedéséről le vonta azt a' szőnyeget melly alá a' Régiek olly homályosan kukuttsáltak. — — — De ne félj te semmitis, ő szeret, és hogy jobban szeressen, imé egy ámbrozíával, mézzel, ürömmel², nectárral, (*h*) nepenthével összeve tsinált golyobist teszkek pisztolomba.

3. JELENÉS.

*Bohó, és az Előbbeniek.**Bohó. (i)*

Tsak nem vihetett tovább rá a' Lelki esméret, hogy az Urak alkúját úgy hallgassam mint egy bolond. Kettőn esik meg a' vásár azt hallottam; de hát a' Néző-is ott van, nints hát kettő, ha tsak a' Nézőt a' Vevőbe vagy Adóba nem dűgjuk. Pá, Uram philosophusom, pá! hát ez a' kis Isten Urfi? — no már e' rendes öszve jövési aspectus, velem együtt háromszegű fény leve, no a' ki akar boldog lenni most szülessen, ha³ ki hazugságba tud hagyni, neki adom a' Csiziómat, meg egy harmadivi⁴ német Kalendariumom van, 's vegye el az én bolondi kenyereimet; a' ki pedig nem születik, az magának tulajdonítsa.

Esmeretlen.

No, Tsajkos! mi jó kell?

Bohó.

Mit kérdi azt az Ur? tsak a' mi eddig.

Ámor.

Én már megyek. Mit izensz Tsajkos?

Bohó.

Hová kis pullus? hová?

Ámor.

Szerelem országra, a' jó földre.

Bohó.

Húj! biz Istók sok izenkém volna nekem oda, Bojhos kutya oda. (*k*) Nempe primo Katiért eszem a' szép lelkét majd meg veszek, 2° Ű olyan, mint az ördög kötötte róka, tudja az ebelke tsak, tsak izék. 3° Kender nyövéskor lessz esztendeje kenyér ebédkor, hogy valamit érzettem bennem, azóltá mindég azzal ettem kenyere, hogy vízi bornyút nyeltem el 's a' nő bennem, vágy a' vak tetű szántja a' Lelkem házát. Ita tennap előtt olvastam egy Poétás könyvet, *Hat szép Világi Énekek* vóltak benne, 's abból húztam ki per consequens az én nyavalyámat. 4° 5 Onnan Szerelem országból a' jó földről, ha kaphatnék egy

¹ Először «birodalmamban»-t akart írni, de a félig leírt szót kihúzta. — ² Kihúzva: fájdalommal. — ³ Kihúzva: szerentsés. — ⁴ Kihúzva: tavalyi. — ⁵ A sorszáimokat utólag javította, de gondatlanul; 1, 4, 4, 2 következnek egymásután.

kis Szerelem gyökeret, meg Bolonditót, a' mivel annak a' rossz hitű Katinak eszét veszhetném, meg egy kis Natragulyát, a' mit áshatnék alá, meg adnám az árrát fa pénzből, hisz elvehetné azt egy akaratja ellen való bolond, a' mi egy olyan bolondnakis jó, a' kit maga a' Természetis annak szült. Ugy é? kitsi! (k)

Ámor.

Meg lessz, meg; majd küldök egy szekérrel.

Bohó.

Húj! egy se lessz úgy olyan Bolond, mint én; héj mire is kaphat az ember ha esze van. De hol lesznek az oda való szekerek? a' Veres Toronynál? vagy hún?

Ámor.

Ott, ott.

Esmeretlen.

Ne lármázz okos! nem is beszélhetünk miattad.

Bohó.

Hjé!¹ (súgva) Okos az Ur, ha nekem azt mondja. Eb okos, annak sints esze, a' ki okos.

Ámor.

Te pedig bizz abba, a' mit mondtam, meglessz; Ádjó! —

4. JELENÉS.

Esmeretlen, Bohó.

Esmeretlen.

(I) Ugordj egytet! (Ugrik.) Meg egy felet. (Ugrik.) Addsa a' kalapomat, az ünnepit.

Bohó.

(A' magáét adja oda.) E' legesleg innepib lessz Uram, tsegijjével mondom, úgy fogják benne az Urat betsülni mint engemet, pedig engemet a' legnagyobb Urak is nevetnek!

Esmeretlen.

Ne okoskodj, mert rá szoksz, azután kenyeret se kapsz. Én megyek. Itt minden addig jól el rakva legyen. (El megyen.)

Bohó.

Semmi sem fog, Uram, a' maga helyén lenni, semmi sem. Az eszem se lessz a' maga helyén, hidje el az Ur: most tovább nem kívánom az Urat tartóztatni, dolgaim vagynak. Mára jójtszakát! (Complim.)

Esmeretlen.

Nó úgy legyen pedig, a' mint ki adtam.

Bohó.

Mára jójtszakát! (Complim.)

¹ Kihúzza: Isten.

